

Schneewittsche

(E Määrsche nõ de Brüë Jrimm)

Et wor ens medse em Wenkte, on de Schneefloçke foole wie Fäere ¹ vam Hemmel ęraf. Dõ soëß en Könnejin an e Fenste, dat ene Rahm ² van schwazz Ebenholz høtt, on wor am nihne³. Wie se sisch a Nihnens ⁴ su dä Schnej am bekicke wor, stooch se sisch met de Nõql ⁵ en dr Fenge, on drej Blootsdröppe foole en dr Schnej. Weil dat Ruut em wisse Schnej ęsu schön ussoęch, daat se bej sisch: »Hött isch dauch e Kenk ęsu wiß wie Schnej, ęsu ruut wie Bloot on ęsu schwazz wie dat Holz a dä Fensterrahm he!«

Baal drop kreesch se e Döętesche ⁶, dat wor ęsu wiß wie Schnej, ęsu ruut wie Bloot on høtt Hoore, schwazz wie Ebenholz. Dõröm saate se all Schneewittsche aan-em.

Dauch wie dat Kenk jeboęre wor, storęf ⁷ die Könnejin. Övve-r-e Johr drop noęm sisch dä Könneę en ange Frau. Die wor schön, ävve stolz on ejjebeld ⁸, on konnt net lię ⁹, dat e Mensch schönndere wor wie se.

Se høtt ene Zauberspeejel, on wänn se sisch dõdren am bekicke wor, sprooch se:

»Speejel, Speejel a de Wank,
wer eß de Schönste em janze Lank?«

On dä Speejel joęf als Antwoęt:

»Frau Könnejin, ühr seed de Schönste em Lank!«

Dann wor se zefrię; dänn se woß, dat dä Speejel emme de Woręt ¹⁰ saat.

Schneewittsche wud jröttere on emme schönndere, on wie et sebbe Johr alt wor, wor et su schön wie dr kloęre Daach on schönndere wie de Könnejin sälefs. Wie die dann werrem ens dä Speejel frõqhdene:

»Speejel, Speejel a de Wank,
wer eß de Schönste em janze Lank?«

joęf dä als Antwoęt:

¹ Federn ² (Fenster-)Rahmen ³ nähen ⁴ beim Nähen ⁵ Nadel ⁶ Töchterchen ⁷ starb
⁸ eingebildet ⁹ leiden ¹⁰ Wahrheit

»Frau Könnejin, ühr seed de Schönste he,
ävve Schneewittsche eß dusendmool schönere wie
ühr!«

Dö verschrock die Könnejin, on se wud jrön on jäel va Need.
Va Stond aan drent sisch hör et Häz em Lief öm, wänn se
Schneewittsche soçh, su sie ¹ doong se dat Mädche hasse.
Need on Huuchmoot woß ² wie Onkruk emme hüüdere en
hör Häz, su dat se Daach on Naat keen Rou mih hött.

Se lott ene Jäjer komme on drooch em op: »Jank met dat
Mädche en dr Böisch, isch well et nemmi senn! Du solls et
ömbrenge on misch Long on Lävver ³ als Bewies met-
brenge!«

Dä Jäjer jong met dat Mädche nõ dr Böisch. Wie hä ävve et
Mäz trock, fü Schneewittsche si onschöldisch Häz ze
dürschbohre, fong dat Mädche jottserbärlisch aan ze
kriesche on saat: »Leeve Jäjer, loß misch läve! Isch well
nauch deepere en dr Böisch loofe on nie werrem nõheem
komme!«

On weil dat Mädche esu schön wor, hött dä Jäjer Metleed
met em on saat: »Loof, du ärm Kenk!«, on daat: »Baal werde
disch die weld Diere freibe.« On dauch wor et höm, wie
wänn em ene Steen vam Häz jefalle wör, weil-e et net
ömzebrenge broot ⁴.

Hä stooch e jong weld Färke af, dat jrad aajespronge koem,
reß em Long on Lävver eruß, on noem die als Bewies fü de
Könnejin met. Die lott sisch die met Salz kauche on oçß se
jenöblisch op.

Jetz wor dat ärm Kenk mottesielealleen en dä jruße Böisch
on woß sisch net ze hälepe. Et fong aan ze loofe, leef övve
spetze Steen on dürsch Döere ⁵. Weld Diere spronge an em
vrbej, donge-r-em ävve nüüß. Et leef su lang, wie et sisch op
de Fööß halde konnt.

Am Qvend koem et an e kleen Hüßje on jong eren, fü sisch
ens ze reiße ⁶. En dat Hüßje wor alles kleen on zierlich.
Dö stong e wißjedäck Döischje met sebbe kleen Tällers-
schere, jedes met e Löfelsche, och sebbe Mäzjere on Jäbel-
schere on sebbe Beischersche ⁷. A de Wank wore sebbe Bätt-
schere nävveree opjestallt met schneewisse Bättdösch.

¹ sehr ² wuchs ³ Lunge und Leber ⁴ brauchte ⁵ Dornen ⁶ auszuruhen ⁷ Becherchen

Weil et su-ne Honger on Duęsch hōtt, oęß Schneewittsche van jedes Tällersche e beļje Jemōös on Brut on dronk us jedes Beischersche ene Drōp Weng ¹; dänn et wollt net een Persuun alles fōtnämme. Weil et ęsu mööd wor, wollt et sisch en e Bättsche lääje, ävve kee wor passend. Dat ee wor ze lang, dat ange ze kott, bes ändlich et sebbede rischtisch wor; dōdren bleff et lijje, bäędene sisch ² on schleef en.

Wie et janz düüster wudde wor, koęme die Häęre, die he wondene, nōheem. Dat wore die sebbe Zwäreje, die en de Bäreşch Erz hacke on usjraave donge. Se maadene hōn sebbe Lämpschere aan, on wie et jetz häll em Hüßje wud, soęche se, dat ene dojewäß wor, dänn et stong net alles mih ęsu, wie se et am Morje verlosse hōdde.

Dä Ięschde sprooch: »Wer hät op mee Stōhlsche jeseiße?«
Dä Zweide: »Wer hät van mee Tällersche jeiße ³ ?
Dä Drejde: »Wer hät sisch jet van mee Brüütsche kreeje?«
Der Vierde: »Wer hät van mee Jemōös jässe?«
Dä Fōnęfde: »Wer hät met mee Jäbelsche jestauche?«
Dä Säksde: »Wer hät met mee Mäzje jeschnedde?«
Der Sebbede: »Wer hät us mee Beischersche dronke?«

Dann keek sisch dä Ięschde öm, soęch, dat en see Bätt en Kuhl ⁴ wor on saat: »Wer eß en mee Bättsche jeklōmp?«
Die angere koęme aajeloofe on reefe: »En mee Bätt hät och eene jelääje.«
Wie ävve dä Sebbede en see Bätt keek, sit-e Schneewittsche, dat dren loęch on am schloęfe wor. Hä reef die angere, on die koęme aajeloofe on lotte ene Schrej aaf. Se kreesche sisch hōn sebbe Lämpschere, fü dat Mädsche beißere ze senn. »Wat eß dat für-e schön Kenk!«
Se verhoole sisch janz stell, fü Schneewittsche net opzewäcke. Dä sebbede Zwäreşch ävve schleef bej seng Jesälle, bej jedem een Stond, dann wor die Naat ęrōmm.

Am Morje, wie Schneewittsche waach wud on die sebbe Zwäreje soęch, wor et janz verschrōcke. Die wore ävve frönklisch on frōęhdene: »Wie heeschs du?«
»Isch heesch Schneewittsche.«
»On wie beßte en os Huus jekomme?«

¹ Tropfen Wein ² betete ³ gegessen ⁴ Vertiefung, Kuhle

wollte die Zwäreje wesse. Dọ verzallt et dänne, dat seng Stiefmutter et ömbrenge lösse wollt, dä Jäjer em ävve et Läeve jeschänk hött. Dọ wör et dr janze Daach jeloofe, bes et ändlich a dat Hüßje aajekomme wör.

Die Zwäreje schlooche vür: »Wännde os de Huushalę ¹ maats, kauche deeß, de Bädde on dr Weisch maats, für os nihns on strecks, on alles oręntlich on reen hels, kaßte bej os blieve, on et soll disch a nüüß fäęle.« »Van Häzze jäę!« saat Schneewittsche on bleff bej se. Et hool et Huus en Oędnong.

Morjens jonge die Zwäreje en de Bäreşch, fü nọ Erz on Jold ze sööke, on wänn se ovens zeröckkoęme, moot et Ässe parat sen. Dr Daach övve wor dat Mädche alleen. Die jode Zwäreje hōdde em jewarnt: »Hōöt disch vür deng Stiefmutter! Die wid baal wesse, dat du he beß. Loß jọ keene en et Huus ęren!

Die Könņejin ävve, die ment ², se hött Long on Lävver van Schneewittsche jeiße, on daat, se wör werrem die ięschde on allerschōnnste, stalt sisch vür dr Speejel und sprooch:

»Speejel, Speejel a de Wank,
wer eß de Schōnnste em janze Lank?«

Dọ joęf dä Speejel als Antwoęt:

»Frau Könņejin, ühr seed de Schōnnste he,
ävve Schneewittsche övve de Bäreje
bej de sebbe Zwäreje
eß nauch dusendmōql schōnnere wie ühr!«

Dọ verschrock se; dänn se woß, dat dä Speejel emme de Woręt saat, on stalt faß, dat dä Jäjer se bedroęre hōtt on Schneewittsche nauch am läeve wor. Se daat on daat nọę, wie se et ömbrenge könnst; dänn sulang se net de Schōnnste wor em janze Lank, lott hör dr Need keen Rou.

Wie se sisch ändlich jet usjedaat hōtt, dong se sisch et Jesięt färve on trock sisch aan wie en ahl Kriemersche ³, su dat se net ze erkänne wor. Eşu verkleed jong se övve die sebbe Bäreşch nọ die sebbe Zwäreje on reef: »Schōn Jüędele ⁴! Schōn Jüędele ze verkoofe!«

¹ Haushalt ² meinte ³ Krämersfrau ⁴ Gürtel

Schneewittsche keek et Fenster ęruß on reef: »Tach, leef Frau. Wat hadde ze verkoofe?«

»Jüedele en alle Färve«, saat die Ahl on zejschdene ene, dä us bonkte Sie jefliet ¹ wor.

»Die ięlije ² Frau kann isch ęrenlösse«, daat Schneewittsche, trock a de Dür de Schau ³ op.

»Komm, Kenk, dä Jüedel he well disch ens rischtisch ömbenge.«

Schneewittsche daat a nüüß Kodds ⁴ on lott sisch van die Ahl ene wunderschöne Jüedel aanprobiere. Die trock dä Jüedel ävve ęsu faß zo, dat Schneewittsche wie duut ömfool.

Net lang drop koęme die sebbe Zwäreje nęheem on verschrocke, wie se dat leef Schneewittsche om Boęm lijje soęche. Dauch se hędde deräk dä Jüedel äntdäck on schnetter-em duresch. Dę fong dat Mädsche werrem a ze ęęme on wud nęę on nęę werrem lebändisch. Wie die Zwäreje huęte, wat passiert wor, saat-e se: »Die ahl Frau dat wor die jemeen Könnejin. Paß jęę op on lęß kee Mensch ęren, wänn mię net dę send!«

Dat kędd Wief ävve fręęchden dęheem deräk werrem dä Speejel. Dauch se kreesch dęsälęve Antwoęt wie bejm leiße Męęl. Janz wöß sprooch se: »Isch well misch jet usdänke, wat disch bestemmp ömbrenk!« on joęf sisch draan, ene schöne Kamm ze verjefte. Wie se dęmet fäędisch wor, jong se werrem nę dat Zwärejehuus on reef: »Kooft Kämm, wunderschön Kämm!« Schneewittsche keek et Fenster ęruß on saat: »Jank mä wiggere, isch darf keene ęrenlösse.« »Ävve aakicke wißte-r-em dauch wahl dürfe.« Wie Schneewittsche ävve dä schöne Kamm soęch, jong et ęruß, für-em uszeprobiere.

Die Könnejin ävve wor schnellere on dout ⁵ dä Kamm met die jeftije Spetze faß en Schneewittsche si Hoor. Dę wud et dat Mädsche kęllisch ⁶ on et fool duut öm. Die Ahl ävve leef a laachens fętt.

Wie die sebbe Zwäreje vam Wirke nęheem koęme, fonge se Schneewittsche dę lijje, ęhne sisch ze reppe ⁷. Se soęche dä

¹ aus bunter Seide geflochten ² ehrliche ³ Riegel ⁴ Böses ⁵ drückte ⁶ ohnmächtig ⁷ regen

nöjje Kamm, trocke-r-em ęruß, on Schneewittsche schlooch de Oore op. Dọ ha-se-r-em nauch ens de Waach aajesaat ¹ on vür die kọdde Könnejin jewarnt.

Die Könnejin kreesch van höre Speejel werrem deşäleve Antwoę ze hüęre wie vürher.

Wöß van Jräll lott se ene Schrej af: »Isch werd disch ömbrenge, öm jede Pries!«

Se kreesch sisch ene Appel, dä schön aptitlich ussoęch, on dong een Hälefdde dọvan verjefte. Dann trock se sisch wie en Buurefrau aan on maadene sisch op dr Wäęsch nọ dat Zwärejehuus. Dọ fong se aan uszeroofe, wat fü schön Äppel se dọbej hött. Schneewittsche koęm an et Fenster kicke on saat: »Ich darf kee Mensch ęrenlösse, die Zwäreje han et misch verboęne.« »Dat soll misch räęt sen«, saat die Buurefrau, »meng Äppel werd isch och wọangęsch lauß! Ävve isch well disch ene schänke. On dọmet de siß, dat isch disch nüüß Kọdds aandonn well, deel isch dä Appel«. Dat dong se dann och on joęf Schneewittsche die verjefde Hälefdde. Dä Appel soęch ęsu verlöckend us, dat Schneewittsche net więstọnn konnt on häzhaff ęrenbeß. Koom ävve hött et dä Beß em Monk, fool et duut öm. Die Könnejin reef jehässisch us: »Jetz kann disch keene mih hälepe!«, on haudene af ².

Wie se dọheem höre Speejel frọdene, joęf dä als Antwoęt: »Frau Könnejin, ühr seed de Schönste em Lank!« Dọ hött die schalus Siel ³ Rou.

Qvends koęme die Zwäreje vam Wirke nọheem on fonge Schneewittsche duut op de Äęd lijje. Se hoffe et op on soote ⁴, ọf se jet Jeftijes fänge ⁵, ode ene Jüędel ode ene Kamm on hant em met Wasser on Weng afjeweische, ävve alles hät net jehọlepe. Dat leef Kenk wor duut, on et bleff duut. Se hant em opjebahrt on drej Daach jekresche. Dann wollte se et bejraave, ävve et soęch nauch ęsu fresch us wie ene lebändije Mensch on hött emme nauch seng schön ru Backe. Dọ saate se sisch: »Me könne-r-em net en de schwazze Äęd ver-sänke«, on lotte ⁶ en düreşchsischtije Särk ⁷ van Jlas maa-

¹ ernsthaft gewarnt ² machte sich davon ³ missgünstige Seele ⁴ suchten ⁵ fänden

⁶ ließen ⁷ Sarg

che, dat me et van all Siede senn konnt, laate et ęren on schreffte met joldere Boochstave senge Nam drop on dat et en Könneęsdoęter wör. Se stalle die Särk op ene Hövvel ¹, on eene va dänne bleff emme dębej, fü Waach ze halde.

Schneewittsche loęch dann en lang, lang Zik en die Särk, ęhne ze verweese. Et soęch us, wie wänn et am schloęfe wör; dänn et wor nauch ęsu wiß wie Schnej, ęsu ruut wie Bloot on met Hoore ęsu schwazz wie Ebenholz.

Eenes Daachs koęm ene Könneęsson bes op dä Hövvel a dat Zwärejehuus, fü dę övve Naat ze blieve. Hä soęch die Särk on dat schön Schneewittsche dędren on loęs ², wat met joldere Boochstave drop jeschrevve wor.

»Jäfft misch die Särk. Isch well üsch jävve, wat ühr dęvür han wellt«. Ze-ięsch wollte die Zwäreje net: »Mię jävve üsch die net fü alles Jold en de Wält!«

»Dann schänkt se misch, dänn isch kann net läęve, ęhne Schneewittsche aanzekicke. Isch well et ięre ³ wie mi Allerleefs!«

Dę hędde die Zwäreje Metleed met em on joęfe em die Särk, on dä Könneęsson lott die jetz van seng Dienere op de Schoęre ⁴ fęttdraare. Dę passiert et, dat se övve-r-ene Steen stolępere. Bej die Waggelej fool dat verjefęde Appelstöck, dat Schneewittsche afjebesse hętt, em us dr Hals ęruß. Kott drop schlooch et de Oore op, hoff dä Däckel van die Särk huuch on wor werrem lebändisch.

»Leeve Jętt, wę ben isch?«, huęte se em usroofe. Dä Konneęsson saat vęll Freud: »Du beß bej misch!« on verzallt, wat sisch zojedraare hętt. »Isch han disch leevere wie alles op de Wält. Komm met misch nę dat Schloß van menge Vatter. Isch well disch hięręde.«

Op die Huuchzik, die jruęß jefięt wud, wor och die kędde Stiefmutter van Schneewittsche ejjelaane. Wie se sisch schick aanjedęnn hętt fü dat Fäß, tritt se vür dr Speejele on saat:

»Speejele, Speejele a de Wank,
wer eß de Schönne em janze Lank?«

Dę joęf dä Speejele als Antwoęt:

¹ Anhöhe, Hügel ² las ³ ehren ⁴ Schultern

»Frau Könnejin, ühr seed de Schönste he.
Ävve die jong Könnejin eß dusendmool schönndere
wie ühr!«

Dø schlooch hör eşu dr Plack en ¹, dat se ze-iesch janet op die Huuchzik jonn wollt. Et lott se jedauch keen Rou. Se moot hen on die jong Könnejin senn. Wie se erenkeem, erkank se Schneewittsche, on va Angß on Schräck stong se dø on konnt sisch net reppe on wäeje ².

Et wore at e Paa isere Schluppe ³ övve-r-e Koefüür ⁴ parat jestallt. Die ruut-jlöhnije Schluppe moot se aandonn on eşu lang danze, bes se duut ömfool.

¹ verschlug es ihr die Spache ² bewegen, starr vor Schreck ³ Pantoffeln ⁴ Kohlenfeuer